

รายงานการCaptureองค์ความรู้/นวัตกรรม

หน่วยงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรมการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ

1.อธิบายวิธีการจัดการเก็บการจัดการองค์ความรู้ที่เป็นระบบโดยที่มีการจัดหมวดหมู่และประเภทอย่างชัดเจน(ขั้นตอนที่3: การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ(Knowledge Organization)เป็นการแบ่งชนิดและประเภทของความรู้เพื่อจัดทำระบบให้ ง่ายและสะดวกต่อการค้นหาและใช้งานโดยการตอบคำถามว่าความรู้ที่สร้างมาจะเก็บอย่างไรและจะจัดประเภทอย่างไร)

“โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติเป็นนวัตกรรมจัดทำขึ้นที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานใน ระดับอำเภอได้เก็บข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือนเพื่อใช้บริหารจัดการข้อมูลด้านการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องประหยัดเวลาแก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการ ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างมากเป็นโปรแกรมเก็บข้อมูลเกษตรกร ที่ทำควบคู่ ไปกับกับระบบออนไลน์”

ปัญหาของการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน เป็นภารกิจหลัก ของหน่วยงานในสังกัดส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปศุสัตว์ที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอโดยผ่านระบบออนไลน์

ข้อมูลเกษตรกรและจำนวนสัตว์เลี้ยงที่มีอยู่ในระบบออนไลน์ ยากที่จะตรวจสอบได้ว่าเกษตรกรรายใด ปรับปรุง ข้อมูลเมื่อไร ทำให้เกษตรกรบางรายชื่ออาจจะหายไปจากระบบ หากไม่ได้ปรับปรุงตามกำหนดเวลา ไม่สามารถบริหาร จัดการข้อมูลได้ตามที่ต้องการจึงไม่มีความคล่องตัว

เมื่อเกิดภัยพิบัติ เกษตรกรผู้ได้รับความเสียหายด้านปศุสัตว์ ยื่นแบบขอรับการช่วยเหลือจากภัยพิบัติ ต้องขึ้น ทะเบียนก่อนเกิดภัยขึ้นตอนการตรวจสอบการขึ้นทะเบียน แล้วนำรายชื่อ เลขบัตรประจำตัว และข้อมูลความเสียหาย ไปบันทึก ในตารางExcel ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ทำให้ใช้เวลามากในการดำเนินการตรวจสอบสิทธิ และพิมพ์รายชื่อ เกษตรกร แยกเป็นรายหมู่บ้าน ตำบล

ลดปัญหาความผิดพลาดเพิ่มความสะดวกด้วยโปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงคิดหาวิธีการจัดเก็บข้อมูล และวิธีการประมวลผลเพื่อลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้นโดยพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกร และระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติโปรแกรมจะเก็บข้อมูลของเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาที่ต้องการ ปรับปรุงโดยทำควบคู่ไปกับระบบออนไลน์ และโปรแกรมแจ้งให้ทราบว่า แต่ละรายปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อไร ถ้าเกิน 300 วัน จะแจ้งเตือนให้ติดต่อกับเกษตรกรรายนั้นเพื่อปรับปรุงข้อมูล ทำให้รายชื่อไม่หายไปจากระบบออนไลน์ หากเกิด ภัยพิบัติ เกษตรกร ยื่นแบบขอรับการช่วยเหลือ ก็สามารถตรวจสอบรายชื่อจากโปรแกรมได้เลย และดำเนินการ เชื่อมโยงไปยังแบบให้ความช่วยเหลือตามที่กำหนดได้ง่าย แก้ปัญหาข้อผิดพลาดประมวลผล ออกรายงานตามที่กำหนด แยกรายชื่อเป็นหมู่บ้าน ตำบล และสรุปรวมทั้งอำเภอ ได้อย่าง รวดเร็วและถูกต้อง

2.อธิบายการประมวลและกลั่นกรองความรู้เพื่อให้เข้าใจง่ายมีความสมบูรณ์(ขั้นตอนที่4 :การประมวลและกลั่นกรองความรู้(KnowledgeCodificationandRefinement)เป็นการจัดทำรูปแบบและภาษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กรรวมทั้งเรียบเรียงปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการโดยการตอบคำถามว่าจะทำให้องค์กรความรู้เข้าใจง่ายและสมบูรณ์ได้อย่างไร)

แนวทางพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ

โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติเป็นแอปพลิเคชัน ที่พัฒนา ด้วยโปรแกรมประยุกต์ Microsoft Access เป็นรูปแบบไฟล์ข้อมูลเหมือนกับ ไฟล์ Excel หรือไฟล์Wordสามารถใช้ได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้ง MicrosoftOffice2007ขึ้นไปใช้เป็นโปรแกรมหลักที่สามารถ ส่งข้อมูลออกไปยังโปรแกรมย่อย เพียงคลิก ส่งข้อมูลออกจากโปรแกรมหลัก แล้วไปนำเข้าสู่ข้อมูลโปรแกรมย่อยที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบเกิดขึ้นเฉพาะกิจได้ตลอด ก็จะดำเนินการตามรูปแบบได้อย่างง่ายดาย หรือหากใช้เป็นระบบช่วยเหลือภัยพิบัติ จะส่งข้อมูลจากโปรแกรมที่แต่ละอำเภอได้ทำการประมวลผลความเสียหายแล้ว ไปรวมเป็นโปรแกรมระดับจังหวัด ได้อีกเช่นกัน โดยที่เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดไม่ต้องรวบรวมมาพิมพ์เองอีกเป็นการลดขั้นตอนการทำงานให้ผู้ปฏิบัติงาน โปรแกรมนี้จึงเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภอเป็นผู้บันทึกข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม กรณีเกิดภัยพิบัติ ใช้โปรแกรม ประมวลผลความเสียหายด้านปศุสัตว์ของเกษตรกร แล้ว ออกรายงานตามแบบ ได้แก่ แบบ กษ 02, แบบ กษ 03 และ แบบ ชก1 เพื่อเสนอ กชภอ. อนุมัติเบิกจ่ายเงิน

2. ผู้ปฏิบัติงานระดับจังหวัดสามารถนำข้อมูลจากโปรแกรมของแต่ละอำเภอได้ประมวลผลแล้ว ส่งออกไปเป็นข้อมูลระดับจังหวัด ออกรายงานตามแบบแบบ กษ 03 และ แบบชก 1 เพื่อ เสนอ กชภอ. อนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อเสนอ คณะกรรมการ กชภจ. อนุมัติเบิกจ่ายเงิน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชได้นำแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานมาใช้ใน4ระดับคือ

1. การรวบรวมปัญหาข้อเท็จจริงที่ได้จากการทำงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำมาศึกษาเพื่อวางแผนการทำงาน

2.กำหนดแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการโดยการปรับปรุงกระบวนการทำงานพร้อมกับพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาที่พบ

3.การนำความรู้ที่ได้มาใช้จริงกับผู้ปฏิบัติงานจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอต่างๆ ที่นำร่องใช้งานแล้วจึงขยายผลโดยทำการอบรมแนะนำการใช้โปรแกรมให้กับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.ติดตามประเมินผลการใช้เพื่อปรับแก้โปรแกรมให้ตอบสนองผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง

เริ่มเรียนรู้กลั่นกรองทดลองแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาโปรแกรมให้มีรูปแบบการใช้ที่ง่ายสะดวกรวดเร็ว

โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ เริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อ ปี 2551 ที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากเกษตรกรเป็นจำนวนมาก และเกิดภัยพิบัติทุกปี และมีความเสียหายด้านปศุสัตว์เป็นจำนวนมาก โดยนายวิชัย จงไกรจักร์ ปศุสัตว์อำเภอหัวไทรได้ศึกษาพัฒนาและปรับปรุงให้ใช้งานง่ายขึ้นเป็นลำดับมีความรวดเร็ว ถูกต้องตามระเบียบ ตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกกรณี และได้มอบ องค์ความรู้นี้ให้กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ใช้งานตลอดมา และพร้อมที่จะเผยแพร่ให้ผู้ที่สนใจทุกคน

3.ช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้(ขั้นตอนที่5:การเข้าถึงความรู้(KnowledgeAccess)คือความสามารถในการเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วในเวลาที่ต้องการโดยการตอบคำถามว่าเราสามารถนำองค์ความรู้มาใช้งานได้ง่ายอย่างไรหรือทำอะไรเพื่อจะให้เข้าถึงความรู้ได้โดยสะดวก)

โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยพิบัติ เป็นแอปพลิเคชัน ที่พัฒนา ด้วยโปรแกรมประยุกต์ Microsoft Access เป็นรูปแบบไฟล์ข้อมูลเหมือนกับ ไฟล์Excel หรือไฟล์ Wordสามารถใช้ได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีระบบปฏิบัติการ Window ติดตั้ง MicrosoftOffice2007ขึ้นไปจึงใช้งานง่าย เมื่อบันทึกข้อมูลแล้ว สามารถบันทึกไฟล์ลงในแผ่น CD ,Flash Driveหรือ ส่งไฟล์โปรแกรม ผ่านทาง แอปพลิเคชันไลน์ หรือช่องทางอื่นๆ ไปใช้ในเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นที่มีคุณสมบัติดังกล่าวได้ง่าย

4.รายละเอียดการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้(ขั้นตอนที่6:มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้(KnowledgeSharing) อย่างไร โดยเฉพาะความรู้ในรูปแบบTacitKnowledgeที่จะต้องทำให้มีการถ่ายทอดออกมาให้ได้โดยอาศัยเครื่องมือต่างๆเช่นการจัดทำเอกสารการจัดทำฐานความรู้การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ(CommunityofPractice: CoP) การสร้างระบบพี่เลี้ยง(MentoringSystem)การสลับเปลี่ยนงาน(JobRotation)เป็นต้น

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัยโดยยึดถือความถูกต้องของโปรแกรมให้เป็นไปตามรูปแบบที่กรมปศุสัตว์กำหนด และการประมวลผล ก็ต้องรวดเร็ว ถูกต้อง ตรวจสอบได้ ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทรวงราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2559 และหลักเกณฑ์ปลีกย่อยการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556 โดยสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมที่การผ่านการฝึกอบรม และปฏิบัติงานจริงแล้วทุกอำเภอ พร้อมกับการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมโดยจัดทำเป็นคู่มือแบบ Digitalสามารถศึกษาได้ ดังนี้

1. ในรูป PowerPoint เปิดดูการดำเนินการโปรแกรมแบบ เป็นขั้นเป็นตอน (Step by Step)
2. ในรูปแบบไฟล์ข้อมูล

5.ผลลัพธ์และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้(ขั้นตอนที่7 :การเรียนรู้(Learning)เป็นการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยมีนัยสำคัญคือLearningbyDoingองค์ความรู้ที่จำเป็น/นวัตกรรมซึ่งถูกบ่งชี้ขึ้นนั้นได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในงานจริงหรือไม่และก่อให้เกิดการแก้ปัญหาและปรับปรุงองค์กรให้ดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง)

โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบการช่วยเหลือภัย เริ่มพัฒนาตั้งแต่ปี 2551 เป็นแอปพลิเคชัน ที่เกิดจากผู้ปฏิบัติงานจริง มีการใช้งานจริงในพื้นที่ และได้ปรับปรุง เพื่อให้ใช้งานง่าย ตามที่ผู้ใช้งานจริงได้ให้ข้อคิดเห็นมาเป็นลำดับ นับเป็นเวลา สิบกว่าปี ปัจจุบันสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งเสริมให้ใช้โปรแกรมนี้ในทุกๆ นอกจากการใช้เก็บข้อมูลเกษตรกรแล้ว ยังใช้เป็น ระบบช่วยเหลือภัยพิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน ทำงานรวดเร็ว ถูกต้อง ลดขั้นตอนการคีย์ข้อมูล ภายใต้ แนวคิด **“แม้จะอยู่ถึงเย็น ก็เป็นสุข”**เพราะใช้งานง่าย

เดิม (แบบ excel) ผังระบบช่วยเหลือภัยพิบัติ ใหม่ (MS Access)

ประกาศภัย

เกษตรกร ขึ้นแบบ กษ 01

ปศอ.ตรวจสอบ สิทธิ

มีสิทธิ

บันทึก รายละเอียด
(ชื่อ สกุล, เลขบัตรประชาชน
ข้อมูลความเสียหาย)
ในแบบ กษ 02 รายหมู่บ้าน
ตามแบบ ในตาราง Excel

ต้องพิมพ์รายชื่อ แยก รายหมู่บ้าน ต้องตรวจสอบด้วยตนเอง
ในรายงานแต่ละหน้า

กษ 02(หมู่บ้าน)
รายชื่อเกษตรกร
แยกหมู่บ้าน

กษ 02 (ตำบล)
ความเสียหาย
แยกรายหมู่บ้าน

กษ 03(อำเภอ)
ความเสียหาย
แยกรายตำบล

นำเข้า รายงานในที่
ประชุม กชกอ ขอ
อนุมัติ

กรณีอำเภอ ไม่มีเงิน
ส่งรายงาน ให้ จังหวัด
ขออนุมัติ กชกอ

กรณีอำเภอ มีเงิน

จ่ายเงินให้เกษตรกร

สิ้นสุด

ประกาศภัย

เกษตรกร ขึ้นแบบ กษ 01

ปศอ. ตรวจสอบ สิทธิ

มีสิทธิ

ค้นหา ชื่อ จากโปรแกรม
คลิกไปบันทึก ข้อมูลความ
เสียหาย ผ่านForm
บันทึกข้อมูล

โปรแกรม ประมวลผล แจ้งเตือนถ้าชดเชยเกินเกณฑ์ แก้ไขให้ถูกต้อง
ออกรายงาน

กษ 02(หมู่บ้าน)
รายชื่อเกษตรกร
แยกหมู่บ้าน

กษ 02 (ตำบล)
ความเสียหาย
แยกรายหมู่บ้าน

กษ 03(อำเภอ)
ความเสียหาย
แยกรายตำบล

นำเข้า รายงานในที่
ประชุม กชกอ ขอ
อนุมัติ

กรณีอำเภอ ไม่มีเงิน
ส่งรายงาน ให้ จังหวัด
ขออนุมัติ กชกอ

กรณีอำเภอ มีเงิน

จ่ายเงินให้เกษตรกร

สิ้นสุด

สืบค้นง่าย
ลดเวลา
ทำงาน

ตรวจสอบย้อนกลับได้
ลดเวลา ลดข้อผิดพลาด

รวมข้อมูล
รวดเร็วลดเวลา
ทำงาน ลด
ความผิดพลาด

ไม่มีสิทธิ

ไม่มีสิทธิ